

Štukljeva 44, 1000 Ljubljana

T: 01 369 75 38

F: 01 369 78 32

E: gp.mddsz@gov.si

www.mddsz.gov.si

Številka: 013-1/2020

Datum: 26. 5. 2021

ZAPISNIK

10. seje Sveta za invalide Republike Slovenije,

ki je potekala v sredo 26. 5. 2021, ob 10.00

preko spletne aplikacije MS Teams

Navzoči člani: Mateja Urbančič (MF), Bogdan Pezdirc (MZIP), Simon Žorga (MK), Polonca Čižman Žagar (ZPIZ), dr. Aleksandra Tabaj (SOČA), Lea Kovač (ZRSZ), Karl Destovnik (ZIZRS), dr. Katja Vadnal (INV. ORG), Brane But (INV.ORG), dr. Valerija Bužan (SOUS), mag. Barbara Kobal Tomc (IRSSV), Dane Kastelic (INV. ORG), mag. Adolf Videnšek (INV. ORG), Ivo Jakovljevič (INV. ORG) in Emir Okanović (INV. ORG)

Odsotni: Tanja Dular (MDDSZ), dr. Manica Jakič Brezočnik (MIZŠ), Jadranka Kološa Rop (MJU), Damijan Jagodic (MZ), Drago Koprčina (INV. ORG) in Sergeja Travner (ZZSZ)

Ostali navzoči: mag. Andrejka Znoj (MDDSZ), Saša Mlakar (MDDSZ)

PREDLAGAN DNEVNI RED:

1. Pregled zapisnika 9. seje Sveta za invalide RS
2. Akcijski programa za invalide 2022 – 2026 – poročevalka Saša Mlakar
3. Informacije o delu Direktorata za invalide na področjih invalidskega varstva s poudarkom na predstavitvi, kaj je Direktorat za invalide naredil v času pandemije COVID-19 (PKP-ji) ter kakšen program ima Direktorata za invalide za prihodnost - poročevalka mag. Andrejka Znoj
4. Razno

Predsednik Dane Kastelic je pozdravil vse prisotne ter predstavil dnevni red in zaprosil za zamenjavo 2. in 3. točke dnevnega reda. Predstavil je novo generalno direktorico Direktorata za invalide mag. Andrejko Znoj in pojasnil, da bo predstavila delo Direktorata za invalide.

Člani Sveta za invalide RS so se strinjali s spremembo dnevnega reda.

Ad.1

Pregled zapisnika 9. redne seje.

Sklep 1.1: Člani Sveta za invalide RS so soglasno sprejeli zapisnik 9. seje.

Ad.2

Informacije o delu Direktorata za invalide na področjih invalidskega varstva s poudarkom na predstavitvi, kaj je Direktorat za invalide naredil v času pandemije COVID-19 (PKP-ji) ter kakšen program ima Direktorata za invalide za prihodnost - poročevalka mag. Andrejka Znoj

Generalna direktorica se je predstavila in pozdravila vse navzoče ter nadaljevala s predstavitvijo:

1. Predstavitev dela Direktorata v času pandemije Covid 19

V okviru sprejemanja protikoronske zakonodaje je Vlada RS sprejemala splošne ukrepe za vse invalide in ob tem ni izpostavljala invalidov glede na vrsto invalidnosti.

V protikoronski zakonodaji je bilo predvideno izplačilo enkratnega solidarnostnega dodatka za upravičence, ki imajo status po Zakonu o socialnem vključevanju invalidov (prejšnjem Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb) v višini 150 EUR. Izplačilo solidarnostnega dodatka je v letih 2020 in 2021 prejelo cca 7.200 upravičencev, kar skupaj zneso 1.080.000 EUR na letni ravni (skupaj 2.160.000 EUR).

Izvajalcem osebne asistencije se je financiralo enomesečno nabavo zaščitne opreme. Izvajanje storitev osebne asistencije je v času COVID-19 potekalo za vse uporabnike storitev, ki so imeli z odločbo priznane pravice in jih ustrezno definirane v posameznem izvedbenem načrtu v skladu z Zakonom o osebni asistenci. Marca 2020 je bilo v storitve osebne asistencije vključenih 1.468 uporabnikov, v aprilu 2021 pa že 2.675.

Prav tako je Direktorat v sklopu protikoronske zakonodaje predlagal, da Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživitveni sklad RS za zaposlene invalide v zaposlitvenih centrih (ZC) in invalidskih podjetjih (IP) zagotovi izplačilo kriznega dodatka v višini 200 EUR in zviša izplačilo subvencije plače invalidom za 10 %. Po podatkih sklada je bilo po protikoronski zakonodaji za zaposlovanje invalidov v IP in ZC namenilo naslednjo višino sredstev, ki so bila izplačana v letu 2020:

- višina kriznega dodatka v višini 200 EUR za IP in ZC; skupaj 1.654.932,00 EUR.
- višina subvencije plače invalidom do 10 %; skupaj 651.122,00 EUR.

Sredstva so bila namenjena za ohranjanje delovnih mest.

V sklopu protikoronske zakonodaje je bilo predvideno tudi izplačilo enkratnega solidarnostnega dodatka za upravičence po Zakonu o vojnih veteranih (ZVV), ki prejemajo veteranski dodatek kot edini prejemek (cca. 5.846 upravičencev; skupaj 1.753.800,00 EUR) in za upravičence po Zakonu o vojnih invalidih (ZVojl)ki prejemajo družinski dodatek kot edini prejemek (skupaj 63.300,00 EUR). Enkratni solidarnostni dodatek za omenjene upravičence se je izplačal v letu 2020 in 2021.

V času epidemije se je zaposlitvena rehabilitacija izvajala nemoteno . V tem času je bil poudarek na tistih uporabnikih, ki so bili že vključeni. Ker v določenih mesecih ni bilo novih napotitev, so se zmanjšale čakalne dobe pri izvajalcih. Vključevali so osebe, ki so že bile napotene v storitve. V marcu 2020 je čakalo na vključitev 715 oseb, v marcu 2021 pa le še 288 oseb.

Zaradi omejitev zaradi epidemije je bilo izvajanje programa socialnega varstva prekinjeno v letu 2020 v novembru za 1 mesec in tudi v letu 2021 za en mesec v aprilu. Sledili smo vsem varnostnim ukrepom vlade in ob tem izvajali nemoteno sofinanciranje na pozive izvajalcev. V programe je vključenih 758 invalidov.

V času drugega vala je bilo potrebno izvesti javni natečaj za izbor novih izvajalcev zaposlitvene rehabilitacije za obdobje od 2021-2027. Izvajalci so bili izbrani in storitve se izvajajo nemoteno naprej.

Vse ostale delovne naloge Direktorata so se nemoteno izvajale tudi v času epidemije.

2. Direktiva (EU) 2019/882 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o zahtevah glede dostopnosti za proizvode in storitve in Zakon o dostopnosti do proizvodov in storitev za invalide

• Namen te direktive je harmonizirati zahteve glede dostopnosti* za nekatere proizvode* in storitve za nemoteno delovanje notranjega trga EU, in sicer z odpravo in preprečevanjem ovir za prosti pretok, ki lahko nastanejo zaradi različne nacionalne zakonodaje. Njen namen je zagotoviti koristi podjetjem, invalidom* in starejšim. Uporaba zahtev glede dostopnosti bo pojasnila sedanjo obveznost glede dostopnosti v pravu EU, zlasti na področju javnega naročanja in strukturnih skladov.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/LSU/?uri=CELEX:32019L0882>

Direktiva se nanaša na :

- proizvode: računalniki in operacijski sistemi; plačilni terminali in nekateri samopostrežni terminali, kot so bankomati, prodajni avtomati za vozovnice in avtomati za prijavo, interaktivni samopostrežni terminali za zagotavljanje informacij; pametni telefoni in druga oprema za dostop do telekomunikacijskih storitev; televizijska oprema, ki vključuje digitalne televizijske storitve; e-bralniki.

- storitve: telefonske storitve; storitve za dostop do avdiovizualnih medijskih storitev; nekateri elementi storitev zračnega, avtobusnega, železniškega in vodnega prevoza, kot so spletišča, mobilne storitve, elektronske vozovnice, informacije; potrošniške bančne storitve; e-knjige; e-trgovina; odgovarjanje na klice v sili v okviru enotne evropske številke „112“. □

- Države EU morajo direktivo prenesti v nacionalno pravo do 28. junija 2022.
- Države EU morajo ukrepe uporabljati od 28. junija 2025.
- Za namen prenosa Direktive v slovensko zakonodajo je bila imenovana medresorska delovna skupina, ki mora z delom zaključiti do 31. januarja 2022.
- V mesecu januarju je bil pripravljen osnutek Zakona o dostopnosti do proizvodov in storitev, ki je bil posredovan vsem članom delovne skupine, ki bodo v okviru svojih resornih pristojnosti predlagali spremembe svoje področne zakonodaje. Osnutek Zakona je zasnovan tako, da povzema ključne zahteve o dostopnosti do proizvodov in storitev, konkretne proizvode in storitve ter nadzorne mehanizme dostopnosti do le teh. Vsa resorna ministrstva morajo tudi pripraviti finančni plan.

Osnutek Zakona združuje vse določbe predpisov, ki se nanašajo na dostopnost, področna zakonodaja pa bo te zahteve konkretizirala. Obravnava v Državnem zboru bi bila paketna, to pomeni obravnavo Zakona, s katerim prenašamo Direktivo, skupaj z vsemi zakonskimi in podzakonskimi akti, ki jih je zaradi Direktive potrebno spremeniti.

• Trenutno stanje: Delovna skupina je imela 20.5.2021 že 7. sestanek. Resorna ministrstva vsebinsko dopolnjujejo člene osnutka Zakona, oblikujejo Pravilnike, ki so potrebni za vsebinsko konsistentnost prenosa Direktive v slovenski pravni red ter pripravljajo finančno oceno sprejema Zakona, ter določajo nadzorne organe. Koordinatorica in predsednica delovne skupine sta govoriti tudi s Službo Vlade za zakonodajo RS, ki je dala zeleno luč za paketno obravnavo in prav tako obrazložila, kakšen način priprave zakona bi bil najbolj primeren. Obrnili sta se tudi na Ad hoc skupino Evropske Komisije za pripravo nacionalnih zakonov na podlagi direktive. EK sta prosili za pomoč pri prenosu dela direktive, ki se nanaša na Ministrstva za kulturo. Vsako ministrstvo bo

v Zakonu, navkljub temu, da bo zapisano horizontalno resorno pristojno za njihovo izpolnjevanje in uresničevanje njihovih obveznosti.

3. Predstavitvi programa dela Direktorata v prihodnje

Trenutno je v medresorskem in koalicijskem usklajevanju novela Zakona o osebni asistenci, ki bo prinesla nekaj sprememb pri samem izvajanju osebne asistencije. Predlog Zakona bo članom Sveta za invalide predstavljen na eni izmed naslednjih sej. Pospušeno se pripravlja tudi informacijski sistem osebne asistencije, do katerega bodo imeli dostop vsi izvajalci osebne asistencije in bo olajšal pregled opravljenih ur osebnih asistentov ter s tem olajšal potrjevanje računov.

Direktorat pripravlja tudi predlog Zakona o dostopnosti do proizvodov in storitev, pri katerem gre za implementacijo evropske direktive.

Prav tako je v pripravi nov Akcijski program za invalide 2022 – 2026.

V medresorskem usklajevanju je tudi Poročilo Akcijski program za invalide 2014 – 2021 za leto 2020.

V času predsedovanja Slovenije EU bo Direktorat pripravil konferenco za invalide z naslovom »Večja mobilnost in dostopnost sta pot k večji udeležbi in opolnomočenju invalidov v družbi«. Prav tako aktivno sodelujejo pri osrednji konferenci MDDSZ z naslovom Kakovostno delo za kakovostno življenje.

Na Direktoratu bodo usklajevali novo Evropsko strategijo o pravicah invalidov za obdobje 2021–2030.

Pripravljajo se tudi na sodelovanje na 14. zasedanju držav podpisnic Konvencije o pravicah invalidov ter pripravljajo poročilo za Evropsko komisijo za namene poročanja o implementaciji Konvencije o pravicah invalidov na ravni EU držav članic.

Sklep 2.1:

Člani Sveta za invalide RS so se seznanili z delom Direktorata za invalide.

Ad.3

Akcijski programa za invalide 2022 – 2026 – poročevalka Saša Mlakar (Osnutek Akcijski programa za invalide 2022 – 2026 je bil pred sejo poslan vsem članom Sveta za invalide RS.)

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti pripravlja nov Akcijski program za invalide 2022 -2026 (v nadaljevanju: API 2022 – 2026). Naj pojasnimo, da je API 2022 – 2026 pripravljen na podlagi več mednarodnih dokumentov, kot sta tudi Konvencija o pravicah invalidov in nova Strategija EU o pravicah invalidov za obdobje 2021 – 2030.

Osnutek API 2022 – 2026 je v zaključni fazi in za pripravo osnutka novega API 2022 - 2026 je bila dne 28.7.2020 ustanovljena posebna delovna skupina 29. članov iz vseh resornih področij, med katerimi je tudi šest predstavnikov invalidskih organizacij. Upoštevali smo predloge vseh članov, tudi invalidskih organizacij v celoti, med katerimi so tudi nekateri predlogi, ki jih navaja Zagovornik. API 2022 – 2026 je bil že v medresorski obravnavi.

Osnutek programa je bil poslan vsem članom delovne skupine in v medresorski pregled. Vsi so potrdili osnutek, tudi Služba Vlade za zakonodajo RS, z izjemo Ministrstva za finance, ki je imelo specifične želje, na katere bo odgovoril državni sekretar MDDSZ.

Pri pripravi programa je aktivno sodelovala celotna delovna skupina. Upoštevani so predlogi, ki so bili podani s strani članov delovne skupine.

Na koncu je bilo dogovorjeno, da člani Sveta za invalide podajo še svoje popravke, kar so studi storili in popravki so bili vključeni v končno besedilo. Trenutno se osnutek Akcijski programa za invalide 2022 – 2026 nahaja pri državnem sekretarju mag. Cvetu Uršiču, ki bo tudi sam pregledal osnutek in dodal popravke.

Sklep 3.1: Člani Sveta za invalide RS so se seznanili s pripravo novega Akcijski programa za invalide 2022 – 2026.

Ad.4

Razno:

Člani so se seznanili s predlogom Varuha človekovih pravic, ki je predlagal MDDSZ, da namesto Sveta za invalide RS prevzame vlogo odbora za spodbujanje, varovanje in spremljanje izvajanja Konvencije (določila 33 člena Konvencije). V ta namen je na MDDSZ poslal dva dopisa in predlagal MDDSZ, da skliče sestanek s predstavniki NSIOS (Borut Sever) in Sveta za invalide RS. Ker je bil predsednik Sveta zadržan na dan sestanka, je predlagal, da se sestanka udeležijo drugi člani (Karl Destovnik, Ivo Jakovljević, Brane But in Saša Mlakar).

Katja Vadnal je opozorila na slabosti sistema izobraževanja otrok z motnjami v duševnem razvoju (motnje v kognitivnem razvoju in razvoju adaptivnega vedenja) tako z vidika inkluzivnih elementov izobraževalnega sistema kot tudi z vidika ustreznosti v izobraževanju pridobljenih kompetenc glede razmere na trgu dela kot tudi glede na uspešno samostojno življenje v skupnosti. Zaprtje OŠPP, enako kot vseh drugih šol v času epidemije Covid-19, je dokazalo, da so specifične potrebe te skupine otrok s strani odločevalcev na področju izobraževanja v celoti spregledani. Dobro bi bilo, če bi Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport o svojih aktivnostih na področju razvoja vključujočega izobraževanja otrok s kompleksnimi potrebami po podpori. Zanimivo bi bilo tudi poročilo Direktorata za trg dela in zaposlovanje o učinkovitosti vključevanja absolventov programov z nižjim izobraževalnim standardom na trg dela oziroma celovita ocena učinkovitosti izvajanja Zakon o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (ZZRZI) za invalide -iskalce prve zposlitve/samozaposlitve.

Zaključek seje: 12.40

Pripravila:

Saša MLAKAR
S E K R E T A R K A

Dane KASTELIC
P R E D S E D N I K